

Trong cuộc họp sáng ngày 20.09.08 giữa UBND Tp Hà Nội và UBND quận Hoàn Kiếm với Ông Giám Mục và 19 linh mục Hà Nội, Đức cha Kiệt đã nói một câu đố đố: "Chúng tôi rất nhớ cả khi cả cái hồ chiêng Việt Nam" ! Có nói gì làm mà nói như thế.

Không nói gì về cách bắt đầu nóng này chắc lát mà nói khôn đâu. Nhưng nói. Câu nói của Đức cha Kiệt nói một phần kết thúc phát biểu. Lời phát biểu này là lời đáp trả lời kết thúc buổi họp của ông Nguyễn Thế Thọ, chủ tịch UBND Tp HN. Tôi cũng nên nhắc lại nội dung lời phát biểu miêng này đã có sẵn trên giấy trình mục đen trong Thông Cáo Khẩn Cấp của Tòa Tổng Giám Mục Hà Nội do Linh mục Gioan Lê Trình Cung, Chánh Văn Phòng ký và Đền Khiêng Nội Khẩn Cấp do Tgm Ngô Quang Kiệt ký, cả hai gửi đi ngày 19.09.06 và được đọc trong các nhà thờ. Rõ ràng sự nói gì của Tổng Giám Mục Hà Nội, chức sắc Công giáo có trách nhiệm cao nhất tại miền Bắc, vừa mang tính khẩn cấp, vừa có đôn đốc cần thiết. Nó xuất hiện bình thường, đàng hoàng và biểu lộ một sự phân biệt không thể không có khi đi phân biệt trình tự nói.

Tên hiệu năm qua, nhất là từ cuối năm ngoái, Tòa TGM Hà Nội yêu cầu Chính quyền trên địa phương đưa Tòa Khâm sự. Đền thờ, khiêu nói, biểu tình bình yên và kinh tế hát... nhưng từ trung luôn luôn ôn hòa và nhàn nhàn. Có lẽ qua những hạn chế của một chính quyền chuyên hạn chế và trình thái độ công quyền của giáo dân ở Hà Nội, chính Tòa Tổng Giám Mục cũng xong, khu đất 40-42 phố Nhà Chung sẽ được thu hồi và dành cho công tác phục vụ công thi. Nhưng trong khi việc của đền thờ quy định, thì chiêng ngày 18 tháng 09, chính quyền công bố án binh khu đất thành công viên, ngay đêm hôm đó trình công thi công, sáng ngày 19/09 toàn khu vực Tòa Tổng Giám Mục và phố Nhà Chung bùng nổ, nói bắt xuất ngoại bắt nhập. Ngay lúc đó, Thông Cáo Khẩn Cấp của Tòa TGM phân công như sau: "Việc này đang đi ngược lại với đường lối đổi mới mà Nhà nước và Tòa Tổng Giám Mục Hà Nội đang tiến hành. Việc này là hành động bất chấp nguy hiểm công của Công giáo Công Giáo, bất chấp luật pháp và coi thường tôn giáo Công Giáo Việt Nam. Việc này cũng là hành động chà đạp lên đạo đức, lòng tâm mà người trong xã hội".

Trình hành động du côn như trên, và nói chung, trình cách hành xử của chính quyền trong việc giáo xứ Thái Hà và Tòa Khâm sự, sự nói gì của Đức cha Kiệt đánh dấu một bước ngoặt trong cuộc đổi mới giáo hội Công giáo Việt Nam và Chính quyền Hà Nội, trình thế có thể là khi đưa cho sự gặp gỡ giữa Giáo hội Công giáo, đức biết hàng giáo phẩm, và những thành phần khác trong xã hội dân sự đã học đang hình thành tại Việt Nam.

TGM Ngô Quang Kiệt đơn tuy nhiên với tình nguyện mà đơn (có khi cơ giản tại đơn cao su), nhân nhân (có lúc khó phân biệt với nhân nhân). Đức cha Kiệt không nghĩ gì con mèo là con mèo, theo lời nói của người Pháp; chính ngài cũng dùng từ người Pháp để nói ngay về đơn phát biểu rằng "những cái tính toán nó đúng mà nó mà là những người bạn tốt đẹp" (les bons comptes font de bons amis). Đức cha Kiệt mong muốn tiếp tục đổi mới - Giáo hội Công giáo chấp nhận đổi mới và bắt đầu chôn đôn nào - những đổi mới thế này, nếu cần, tính số cách minh bạch trong tình thế trên trình đức phân biệt, sự thế và công lý.

Việc đòi hỏi, ngay từ đơn đã có ý nghĩa đòi hỏi công lý. Tuy nhiên, những lời của kinh, những cuộc rước trình, và ngôn ngữ nhà đơn, dù gây thiến cả đơn mà y, vẫn còn có thể bị hiểu

Im nhm mt đòi hoi ccc b. Li phát biu u ca Đc cha Kiết không nói tình thng, không kêu gọi cqu nguy, không hát kinh Hòa bình. Đ hiu, ngài nói vquan chcc ca chđ, bng ngôn ngữ thông thng ai ai cũng nghe rõ, dù là công giáo hay không công giáo, hu thn, đathn hay vothn. Riêng ông Nhà ncc đã nghe ra tcc khcc. Bng chng là phn ng đđi cca ông ngay sau đó: ông xuyên tcc, đđi trá, quy chp, đe đđa... và vô tình chng minh rng Đc cha Kiết nói đúng.

Đc cha nói gì? Ngài nói v mt dân tcc con Rng cháu Tiên, bn ngàn năm Văn hi n mà ngày nay chng ai coi ra gì? "Mt anh Nh t nó c m cái h chiu là đi qua t t c m i n i, không ai xem xét gì c. Anh Hàn qu c bây gi cũng th." Trong khi c m cái h chiu Vi t Nam thì "đi đâu cũng b soi xét". Nh c! Làm sao không nh c n u còn chút t hào dân t c ? Nh ng vì đâu ra nông n i này?

Câu tr li ai cũng bi t. Quan h ch nó đ n t v TGM Hà N i:

Chúng ta b s nh c vì chúng ta b cai qu n b i mt chính quy n không bi t nh c. Ai chng mu n "cho đ t ncc chúng ta m nh, đi đâu chúng ta cũng đcc kính trng", ai chng mu n "th t s đoàn k t, th t s t t đ p". Tcc thay, nh ng li hay ý đ p đã thành kh u hiu tuyên truy n, la b p. Th c ch t là bao c p : khi không c m đcc thì cho phép. Gi là "t o đi u ki n". Nói là ph i tôn trng pháp lu t, nh ng hành x v i dân cách phi pháp. Nói là x theo tình ng i, theo nguy n vng cca ng i dân nh ng không đ m xa gì đ n nh ng nguy n vng chính đáng nh t cca ng i dân, v. v... Nh ng li t cáo thng thng cca Tgm Ngô Quang Kiết trong li phát biu ng n cca ngài, m i ng i trong chúng ta đ u có th n i dài. T i ác cca ch đ này k sao cho h t ! Tuy nhiên đ m đ c đáo cca TGM Ngô Quang Kiết không n m trong nh ng li t cáo, nó hàm n trong cách t cáo.

S n i gi n cca Đc cha Kiết chính là s n i đ y cca lòng t trng (không ph i t ái). Con ng i không ch là cái bng lo c m áo g o ti n, cũng không ch là cái đ u bi t đ n đo, tính toán h n thi t. Mà còn là cái tâm can bi t t trng và c n đcc kính trng. Đã là ng i, ai cũng b c xúc, ph n n khi b khinh r ; h thn, tcc là chính mình khinh mình, khi thi u t trng (đc Ch Lan Viên trcc kia và Nguy n Kh i v a đây). Nh ng t i sao ph i t trng ? Xin mi n đi vào câu h i h c búa này. Th c t, trong thâm tâm, m i chúng ta đ u c m nh n nh v y. C th, ai cũng ôm p và c gng th c hi n mt cái gì đó nó làm cho mình l n h n mình. Mt ni m tin tôn giáo, mt lý tng xã h i, mt khát vng ngh thu t, mt m ccc yêu đng... Ch có ng i m i mang nh ng giá tr v t ng i và s n sàng ch t đ b o v nh ng giá tr đó.

Nguy n H , già đ i m i nh n ra mình đã ch n lm lý tng và x thân chng li c m t ch đ. Nh ng ng i dân oan đòi đ t không ch vì mi ng đ t. N u h m t đ t vì thiên tai, vì thua l , h đành ch u. Dân oan đòi đ t ch y u vì th y mình b khinh r , hà hi p. Ng i giáo dân Thái Hà cũng th. Chính quy n gi ng giai không làm h n n. Dù cui, roi đi n, chó nghi p v, công an chìm n i và nh ng phng vô li do chính quy n đ i u đng không làm h s. H tin và t hào v ni m tin cca h. Ni m tin y giúp h t trng và trn trng tha nhân. Nói cách khác, t trng đng nghĩa v i t do vì t trng là chính mình làm ch mình. T do đng nhiên đi đôi v i bình đng, vì v i t cách là ng i ai cũng ph i đcc kính trng nh ai. Đó là t t c n n móng cca dân ch mà ch đ này đ cao nh ng chng nh ng không th c hi n mà còn làm ngcc li. H coi ng i dân nh sâu b. Chúng ta bi t c, nh ng c ph i nh c li. Ch a có th i k nào trong l ch s ncc nhà ng i dân b chính quy n khinh khi nh th i nay. Nh ng khinh dân v n ch a đ, h còn dùng muôn phng ngàn k nh m đ ti n hóa ng i dân và v n đng s hèn nhát, đ

Lòng Tin Trừng - Khi TGM Ngô Quang Kiệt Nói Gì

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 29 Tháng 9 Năm 2008 11:45

tiến đợ trến áp ngắ i dân. Cõi vắ cắ i cách ruắ ng đợ t. Đàn áp không đợ, còn phắ i hắ nhắ c. Phi văn hóa chắ a đợ, còn phắ i phắ n văn hóa. Hắ n nắ a thắ kắ tắ i miắ n Bắ c, hắ n ba mắ i năm tắ i miắ n Nam, hắ đã thành cái vúng lắ y cắ a tham ô, bắ o ngắ c làm ô nhiắ m Đợ t nắ c.

Cámắ n Đợ c cha Ngô Quang Kiệt đã đá vào cái vúng bùng nhùng đó. Cha "không tranh chắ p vắ i Nhà nắ c", không làm chính trắ nhắ ng xin cha tắ p tắ c nắ i giắ n. Có nhắ ng cắ n giắ n thánh thiắ n (saintes colères) phắ i không, thắ a Cha?